

חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962

מעמד אישי ומשפחה – כשרות משפטית

תוכן ענינים

4	Go	פרק ראשון: כשרות משפטית	
4	Go	כשרות לזכויות ולחובות	סעיף 1
4	Go	כשרות לפעולות משפטיות	סעיף 2
4	Go	קטינות ובגירות	סעיף 3
4	Go	פעולות של קטין	סעיף 4
4	Go	ביטול פעולות של קטין	סעיף 5
4	Go	סייג לביטול פעולות	סעיף 6
5	Go	פעולות בטלות	סעיף 6א
5	Go	פעולות טעונות אישור בית המשפט	סעיף 7
5	Go	הכרזת פסלות	סעיף 8
5	Go	פעולות של פסול דין	סעיף 9
5	Go	ביטול ההכרזה	סעיף 10
5	Go	חישוב גיל	סעיף 11
5	Go	חזקת תאריך הלידה	סעיף 12
5	Go	שמירת דינים	סעיף 13
5	Go	המרת דתו של קטין	סעיף 13א
5	Go	פרק שני: הורים וילדיהם הקטינים	
5	Go	מעמד ההורים	סעיף 14
5	Go	תפקידי ההורים	סעיף 15
5	Go	חובת ציות הקטין	סעיף 16
5	Go	קנה מידה לחובת ההורים	סעיף 17
5	Go	שיתוף בין ההורים	סעיף 18
6	Go	הכרעת בית המשפט	סעיף 19
6	Go	פעולות טעונות אישור בית המשפט	סעיף 20
6	Go	הגנת צד שלישי	סעיף 21
6	Go	אחריות ההורים	סעיף 22
6	Go	הכנסות הקטין ונכסיו	סעיף 23
6	Go	הסכם בין הורים החיים בנפרד	סעיף 24
6	Go	קביעת בית המשפט באין הסכם בין ההורים	סעיף 25
7	Go	הורה שאינו מסוגל למלא חובתו	סעיף 26
7	Go	שלילת האפוטרופסות או הגבלתה	סעיף 27
7	Go	אפוטרופוס בנוסף על הורה	סעיף 28
7	Go	זכותם של הורים שכולים	סעיף 28א
7	Go	בקשה בעניין קשר בין קטין ובין הורי הוריו	סעיף 28ב
7	Go	הורה שאפוטרופסותו הוגבלה	סעיף 29
7	Go	סייגים לסעיפים 28, 29	סעיף 30
7	Go	נכסים שאינם בהנהלת ההורים	סעיף 31
7	Go	שמירת דינים	סעיף 32
7	Go	פרק שלישי: האפוטרופוסים על פי מינוי	
7	Go	אימתי יתמנה אפוטרופוס	סעיף 33

8	Go	מי יכול להיות אפוטרופוס	סעיף 34
8	Go	עדיפות בבחירת האפוטרופוס	סעיף 3
8	Go	שמיעת החסוי על ידי בית המשפט	סעיף 36
8	Go	הסכמת האפוטרופוס	סעיף 37
8	Go	תפקידי האפוטרופוס לקטין ולפסול דין	סעיף 38
8	Go	תפקידיו של אפוטרופוס אחר	סעיף 39
8	Go	פטור ממזונות	סעיף 40
8	Go	קנה מידה לאפוטרופסות	סעיף 41
8	Go	הקשר עם החסוי	סעיף 42
8	Go	ציות להוראות האפוטרופוס	סעיף 43
8	Go	הוראות בית המשפט	סעיף 44
8	Go	מינוי אפוטרופסים אחדים	סעיף 45
8	Go	דין אפוטרופסים משותפים	סעיף 46
9	Go	סמכויות האפוטרופוס ואישור בית המשפט	סעיף 47
9	Go	פעולות שיש בהן ניגוד אינטרסים	סעיף 48
9	Go	הגנת צד שלישי	סעיף 49
9	Go	השקעות	סעיף 50
9	Go	פרטה	סעיף 51
9	Go	הוראות בנוגע לשומה	סעיף 52
9	Go	חשבונות דו"ח ומתן ידיעות	סעיף 53
9	Go	בדיקת דו"חות	סעיף 54
9	Go	הוצאות האפוטרופוס	סעיף 55
10	Go	שכר האפוטרופוס	סעיף 56
10	Go	אחריות האפוטרופוס	סעיף 57
10	Go	ערובה	סעיף 58
10	Go	מימוש הערובה	סעיף 59
10	Go	התפטרות האפוטרופוס	סעיף 60
10	Go	פיטורי האפוטרופוס	סעיף 61
10	Go	פקיעת האפוטרופסות	סעיף 62
10	Go	סיום תפקידו של האפוטרופוס	סעיף 63
10	Go	הוראת צוואה של הורה החסוי או בן זוגו	סעיף 64
10	Go	האפוטרופוס הכללי כאפוטרופוס	סעיף 65
10	Go	אפוטרופוס שהיה פגם במינויו	סעיף 66
10	Go	אפוטרופוס למעשה	סעיף 67
10	Go	ועדה לעניני אפוטרופסות לנפגעי שואה	סעיף 67א
11	Go	פרק רביעי: הוראות שונות	
11	Go	סמכות כללית לאמצעי שמירה	סעיף 68
11	Go	מעמד היועץ המשפטי לממשלה	סעיף 69
11	Go	מעמדו של עובד סוציאלי	סעיף 70
11	Go	שמירת דינים	סעיף 71
11	Go	מעמדם של קרובים	סעיף 72
11	Go	שינוי החלטות	סעיף 74
11	Go	סמכות מבחינה בין לאומית	סעיף 76
11	Go	משפט בינלאומי פרטי	סעיף 77
12	Go	בית המשפט המוסמך	סעיף 78
12	Go	שמירת דינים ושיפוט	סעיף 79
12	Go	הגדרות	סעיף 80
12	Go	הוראות מעבר	סעיף 81
12	Go	ביטולים	סעיף 82
12	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 83

חוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות, תשכ"ב-1962*

פרק ראשון: כשרות משפטית

1. כל אדם כשר לזכויות ולחובות מגמר לידתו ועד מותו. כשרות לזכויות ולחובות
2. כל אדם כשר לפעולות משפטיות, זולת אם נשללה או הוגבלה כשרות זו בחוק או בפסק דין של בית משפט. כשרות לפעולות משפטיות
3. אדם שלא מלאו לו 18 שנה הוא קטין; אדם שמלאו לו 18 שנה הוא בגיר. קטינות ובגירות
4. פעולה משפטית של קטין טעונה הסכמת נציגו; ההסכמה יכולה להינתן מראש או למפרע לפעולה מסויימת או לסוג מסויים של פעולות. יכול נציגו של קטין לבטל הסכמתו לפעולה כל עוד לא נעשתה הפעולה. פעולות של קטין
5. פעולה משפטית של קטין שנעשתה שלא בהסכמת נציגו ניתנת לביטול –
 (1) על ידי נציגו, ואם אין לקטין נציג – על ידי היועץ המשפטי לממשלה, תוך חודש ימים לאחר שנודע להם על הפעולה;
 (2) אם לא נודע לנציג או ליועץ המשפטי לממשלה על הפעולה – על ידי הקטין, תוך חודש ימים לאחר שהיה לבגיר. ביטול פעולות של קטין
6. פעולה משפטית של קטין שדרכם של קטינים בגילו לעשות כמוה, וכן פעולה משפטית בין קטין לבין אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת שהוא קטין, אינה ניתנת לביטול כאמור בסעיף 5, אף שנעשתה שלא בהסכמת נציגו, אלא אם היה בה משום נזק של ממש לקטין או לרכושו. סייג לביטול פעולות

* פורסם ס"ח תשכ"ב מס' 380 מיום 17.8.1962 עמ' 120 (ה"ח תשכ"א מס' 456 עמ' 170).
 תוקן ס"ח תשכ"ה מס' 452 מיום 18.3.1965 עמ' 114 (ה"ח תשכ"ד מס' 614 עמ' 222) – תיקון מס' 1.
 ס"ח תשל"ל מס' 600 מיום 30.7.1970 עמ' 125 (ה"ח תשל"ל מס' 871 עמ' 78) – תיקון מס' 2.
 ס"ח תשל"ג מס' 676 מיום 4.1.1973 עמ' 32 (ה"ח תשל"ב מס' 982 עמ' 163) – תיקון מס' 3.
 ס"ח תשל"ו מס' 790 מיום 1.1.1976 עמ' 50 (ה"ח תשל"ה מס' 1202 עמ' 434) – תיקון מס' 4.
 ס"ח תשל"ח מס' 883 מיום 18.1.1978 עמ' 65 (ה"ח תשל"ז מס' 1270 עמ' 52) – תיקון מס' 5 בסעיף 25(ג) לחוק האפטרופסות הכללי תשל"ח-1978; תחילתו שישה חודשים מיום פרסומו.
 ס"ח תשמ"א מס' 1028 מיום 28.5.1981 עמ' 297 (ה"ח תשמ"א מס' 1533 עמ' 336) – תיקון מס' 6 בסעיף 38 לחוק אימוץ ילדים תשמ"א-1981.
 ס"ח תשמ"ג מס' 1080 מיום 31.3.1983 עמ' 79 (ה"ח תשמ"ג מס' 1581 עמ' 207) – תיקון מס' 7.
 ס"ח תשמ"ה מס' 1140 מיום 3.4.1985 עמ' 81 (ה"ח תשמ"ד מס' 1653 עמ' 90) – תיקון מס' 8 בסעיף 13 לחוק הירושה (תיקון מס' 7), תשמ"ה-1985; תחילתו ביום 1.1.1989 כאמור בק"ת תשמ"ט מס' 5136 מיום 25.9.1988 עמ' 33 – צו תשמ"ט-1988.
 ס"ח תשנ"ה מס' 1537 מיום 7.8.1995 עמ' 397 (ה"ח תשנ"ה מס' 2330 עמ' 153) – תיקון מס' 9 בסעיף 15 לחוק בית המשפט לעניני משפחה, תשנ"ה-1995; ר' סעיף 27 לענין הוראות מעבר.
 ס"ח תשנ"ו מס' 1593 מיום 12.5.1996 עמ' 363 (ה"ח תשנ"ד מס' 2271 עמ' 451, ה"ח תשנ"ו מס' 2449 עמ' 239) – תיקון מס' 10 בסעיף 10 לחוק אימוץ ילדים (תיקון מס' 2), תשנ"ו-1996; תחילתו ביום 2.3.1997. תוקן ס"ח תשנ"ו מס' 1599 מיום 21.8.1996 עמ' 378 (ה"ח תשנ"ו מס' 2553 עמ' 853) – תיקון מס' 2 (תיקון מס' 1).
 ס"ח תשס"ב מס' 1849 מיום 13.6.2002 עמ' 423 (ה"ח תשס"ב מס' 3073 עמ' 230) – תיקון מס' 11.
 ס"ח תשס"ד מס' 1947 מיום 30.6.2004 עמ' 432 (ה"ח הכנסת תשס"ד מס' 34 עמ' 35) – תיקון מס' 12.
 ס"ח תשס"ה מס' 1993 מיום 3.4.2005 עמ' 274 (ה"ח הכנסת תשס"ה מס' 63 עמ' 69) – תיקון מס' 13.
 ס"ח תש"ע מס' 2234 מיום 17.3.2010 עמ' 423 (ה"ח הכנסת תש"ע מס' 300 עמ' 84) – תיקון מס' 14; תחילתו 30 ימים מיום פרסומו.
 ס"ח תשע"א מס' 2264 מיום 9.12.2010 עמ' 77 (ה"ח הממשלה תש"ע מס' 507 עמ' 1058) – תיקון מס' 15 בסעיף 7 לחוק להחלפת המונח פקיד סעד (תיקוני חקיקה), תשע"א-2010.
 ס"ח תשע"ב מס' 2333 מיום 23.1.2012 עמ' 142 (ה"ח הכנסת תשע"א מס' 388 עמ' 178) – תיקון מס' 16 בסעיף 1 לחוק כתובת נוספת למשלוח דואר לקטין (תיקוני חקיקה), תשע"ב-2012; ר' סעיף 4 לענין תחילה.
 ס"ח תשע"ב מס' 2369 מיום 17.7.2012 עמ' 513 (ה"ח הכנסת תשע"ב מס' 450 עמ' 128) – תיקון מס' 17.

<p>6א. פעולה משפטית של קטין שהיא רכישת נכס באשראי או במקח-אגב-שכירות, שכירות נכס או קבלת שכירות באשראי, אין לה תוקף, על אף האמור בסעיפים 5 ו-6, כל עוד לא באה עליה הסכמת נציגו; לענין סעיף זה, "אשראי" – לרבות תשלום בשיעורים.</p>	<p>פעולות בטלות (תיקון מס' 3) תשל"ג-1973</p>
<p>7. פעולה משפטית של קטין טעונה אישור בית המשפט אם היתה טעונה אישור כזה אילו נעשתה בידי נציגו; ואין תוקף לפעולה כל עוד לא בא עליה אישור בית המשפט.</p>	<p>פעולות טעונות אישור בית המשפט</p>
<p>8. אדם שמחמת מחלת נפש או ליקוי בשכלו אינו מסוגל לדאוג לענינים, רשאי בית המשפט, לבקשת בן-זוגו או קרובו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, ולאחר ששמע את האדם או נציגו, להכריזו פסול-דין.</p>	<p>הכרזת פסלות</p>
<p>9. על פעולה משפטית של מי שהוכרז פסול-דין יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות הסעיפים 4 עד 7.</p>	<p>פעולות של פסול-דין</p>
<p>10. אדם שהוכרז פסול-דין, רשאי בית המשפט, לבקשתו, לבקשת בן-זוגו או קרובו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו, ולאחר ששמע את פסול-הדין, לבטל את הכרזת הפסלות אם מצא שההכרזה לא היתה מוצדקת או שהתנאים להכרזה חדלו להתקיים.</p>	<p>ביטול ההכרזה</p>
<p>11. כל מקום שמדובר בו, בניב כל שהוא, באדם בגיל פלוני, ייחשב גילו מתחילת היום בו הוא נולד, והוא כשאין כוונה אחרת מפורשת או משתמעת; יום מתחיל עם שקיעת החמה של היום שלפניו ונגמר עם שקיעת החמה של אותו יום.</p>	<p>חישוב גיל</p>
<p>12. ידועה שנת לידתו של אדם ולא ידוע יום לידתו, חזקה שנולד באחד בניסן של אותה שנה; ידוע חודש לידתו של אדם ולא ידוע יום לידתו, חזקה שנולד ביום החמישה עשר של אותו חודש.</p>	<p>חזקת תאריך הלידה</p>
<p>13. הוראות פרק זה אינן חלות על כשרותו של אדם לפעולות הקובעות או משנות את מעמדו האישי, ואינן גורעות מכל דין הקובע לענין פלוני גיל כשרות או תוצאות של שלילת כשרות או הגבלתה או הקובע תוצאות של הצהרת מוות.</p>	<p>שמירת דינים</p>
<p>13א. (א) לא תומר דתו של קטין אלא אם שני הוריו נתנו מראש הסכמתם בכתב או שבית המשפט, לפי בקשת אחד ההורים או לפי בקשת אפוטרופסו של הקטין, אישר מראש את המרת הדת.</p>	<p>המרת דתו של קטין (תיקון מס' 1) תשכ"ה-1965</p>
<p>(ב) מלאו לקטין 10 שנים, לא תומר דתו אלא אם, נוסף על הסכמת הוריו או אישור בית המשפט לפי סעיף קטן (א), נתן גם הוא מראש הסכמתו בכתב.</p>	
<p>(ג) לא תומר דתו של קטין אלא בדת של הוריו או של אחד מהוריו או של אדם שהקטין היה סמוך על שולחנו, מתוך כוונה לאמצו, בששת החודשים שקדמו להגשת הבקשה להמרת הדת, ובתנאי שבית המשפט שוכנע כי ההמרה דרושה לשם אימוצו של הקטין בידי אותו אדם לפי חוק אימוץ ילדים תשמ"א-1981.</p>	<p>(תיקון מס' 6) תשמ"א-1981 (תיקון מס' 10) תשנ"ו-1996</p>
<p>(ד) המרת דתו של קטין בניגוד להוראות סעיף זה – אין לה תוקף משפטי.</p>	
<p>פרק שני: הורים וילדיהם הקטינים</p>	
<p>14. ההורים הם האפוטרופסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים.</p>	<p>מעמד ההורים</p>
<p>15. אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם; וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו, והסמכות לייצגו.</p>	<p>תפקידי ההורים</p>
<p>16. הקטין חייב, תוך כיבוד אב ואם, לציית להוריו בכל ענין הנתון לאפוטרופסותם.</p>	<p>חובת ציות הקטין</p>
<p>17. באפוטרופסותם לקטין חייבים ההורים לנהוג לטובת הקטין כדרך שהורים מסורים היו נוהגים בנסיבות הענין.</p>	<p>קנה מידה לחובת ההורים</p>
<p>18¹. (א) בכל ענין הנתון לאפוטרופסותם חייבים שני ההורים לפעול תוך הסכמה; הסכמתו של אחד מהם לפעולתו של רעהו יכולה להינתן מראש או למפרע, בפירוש או מכללא, לענין מסויים או באופן כללי; וחזקה על הורה שהסכים לפעולת רעהו כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר. בענין</p>	<p>שיתוף בין ההורים (תיקון מס' 14) תש"ע-2010</p>

¹ ר' רבדים לענין תאריכי התחילה של תיקון מס' 16.

<p>שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מההורים לפעול על דעת עצמו.</p>	
<p>(ב) (1) גוף המנוי הן בתוספת לחוק זה והן בתוספת לחוק עדכון כתובת, התשס"ה-2005 (בסעיף זה – חוק עדכון כתובת), ומחויב על פי הוראות כל דין למסור מידע בכתב להורה בעניין ילדו הקטין, ישלח את המידע גם לכתובת הנוספת למשלוח דואר לקטין כאמור בחוק עדכון כתובת;</p>	<p>(תיקון מס' 16) תשע"ב-2012</p>
<p>(2) גוף המנוי בתוספת לחוק זה ואינו מנוי בתוספת לחוק עדכון כתובת, המחויב על פי הוראות כל דין למסור מידע להורה בעניין ילדו הקטין, שקיבל מהורה של קטין הודעה בכתב על רצונו לקבל את המידע בנפרד מהמידע שנמסר להורה האחר, ימסור את המידע גם להורה המבקש.</p>	
<p>(ג) עם קבלת הודעה בכתב כאמור בסעיף קטן (ב) (2) או קבלת בקשה לרישום כתובת נוספת כאמור בסעיף 2 לחוק עדכון כתובת (בסעיף זה – בקשה), ישלח גוף המנוי בתוספת או פקיד הרישום כהגדרתו בחוק האמור, לפי העניין, הודעה על הבקשה למען הרישום של הקטין.</p>	<p>(תיקון מס' 16) תשע"ב-2012</p>
<p>(ד) לא יישלח ולא יימסר מידע בעניין קטין על ידי גוף המנוי בתוספת או על ידי פקיד רישום כהגדרתו בחוק עדכון כתובת, אם הורה או גורם אחר המציא להם החלטה של בית משפט שלפיה נשללה או הוגבלה לעניין זה האפוטרופסות של ההורה שהגיש את הבקשה, או החלטה של בית משפט המונעת את מסירת המידע כאמור לאותו הורה.</p>	<p>(תיקון מס' 16) תשע"ב-2012</p>
<p>(ה) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.</p>	<p>(תיקון מס' 16) תשע"ב-2012</p>
<p>19. לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בענין הנוגע לרכוש הקטין, רשאי כל אחד מהם לפנות לבית המשפט והוא יכריע בדבר. לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בענין אחר הנתון לאפוטרופסותם, רשאים הם יחד לפנות לבית המשפט, ובית המשפט, אם לא עלה בידו להביאם לידי הסכמה ואם ראה שיש מקום להכריע בדבר, יכריע הוא בעצמו או יטיל את ההכרעה על מי שימצא לנכון.</p>	<p>הכרעת בית המשפט</p>
<p>20. ואלה הפעולות שבהן אין ההורים מוסמכים לייצג את הקטין בלי שבית המשפט אישרן מראש:</p>	<p>פגולות טעונות אישור בית המשפט</p>
<p>(1) העברה, שעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשייה, במלאכה או במסחר, או של דירה;</p>	
<p>(2) פעולה שתקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על פי חוק;</p>	
<p>(3) נתינת מתנות, זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות הענין;</p>	
<p>(4) נתינת ערבות;</p>	
<p>(5) פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי הוריו, זולת קבלת מתנות הניתנות לקטין.</p>	
<p>21. פעולה של הורים הטעונה אישור לפי סעיף 20(5) תהא בת-תוקף אף באין אישור אם נעשתה כלפי אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת שהיא טעונה אישור.</p>	<p>הגנת צד שלישי</p>
<p>22. ההורים לא ישאו באחריות לנזק שגרמו לקטין תוך מילוי תפקידי אפוטרופסותם, אלא אם פעלו שלא בתום לב או לא נתכוונו לטובת הקטין; הם לא ישאו באחריות לנזק שגרמו לרכושו של הקטין תוך מילוי תפקידי אפוטרופסותם, אם פעלו בתום לב ונתכוונו לטובת הקטין.</p>	<p>אחריות ההורים</p>
<p>23. קטין הסמוך על שולחן הוריו ויש לו הכנסות מעבודתו או מכל מקור אחר, הכנסותיו ישמשו, במידה נאותה לפי הנהוג בנסיבות דומות, לקיום משק הבית המשפחתי ולסיפוק צרכי הקטין עצמו; אולם נכסיו של הקטין לא ישמשו למטרות אלה, אלא במידה שבית המשפט אישר שההורים אינם יכולים לקיים את משק הבית המשפחתי ולספק צרכי הקטין.</p>	<p>הכנסות הקטין ונכסיו</p>
<p>24. היו הורי הקטין חיים בנפרד – בין שנישואיהם אוינו, הותרו או הופקעו בין שעדיין קיימים ובין שלא נישאו – רשאים הם להסכים ביניהם על מי מהם תהיה האפוטרופסות לקטין, כולה או מקצתה, מי מהם יחזיק בקטין, ומה יהיו זכויות ההורה שלא יחזיק בקטין לבוא עמו במגע; הסכם כזה טעון אישור בית המשפט והוא יאשרו לאחר שנוכח כי ההסכם הוא לטובת הקטין, ומשאור, דינו – לכל ענין זולת ערעור – כדין החלטת בית המשפט.</p>	<p>הסכם בין הורים החיים בנפרד (תיקון מס' 13) תשע"ה-2005</p>
<p>25. לא באו ההורים לידי הסכם כאמור בסעיף 24, או שבאו לידי הסכם אך ההסכם לא בוצע,</p>	<p>קביעת בית המשפט באין הסכם בין ההורים</p>

רשאי בית המשפט לקבוע את הענינים האמורים בסעיף 24 כפי שייראה לו לטובת הקטין, ובלבד שילדים עד גיל 6 יהיו אצל אמם אם אין סיבות מיוחדות להורות אחרת.

26. הורה שאינו מסוגל למלא חובותיו לפי פרק זה בנוגע לרכושו של ילדו הקטין, או מזניח חובות אלה, או שנשקפת ממנו סכנה לרכושו של הקטין, רשאי בית המשפט להורות שיחולו עליו, בשינויים המחוייבים, ההוראות החלות על אפוטרופסות לפי הסעיפים 44, 50 עד 54, 58 ו-59, כולן או מקצתן.

הורה שאינו מסוגל למלא חובותו

27. הורה של קטין שבית משפט שלום נקט כלפיו בדרך האמורה בסעיף 3(3) או (4) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960, רשאי בית המשפט לשלול ממנו את אפוטרופסותו על הקטין או להגבילה. הוא הדין אם הוכח להנחת דעתו של בית המשפט כי נתמלאו התנאים שבהם היה בית משפט שלום נוקט כלפי ההורה בדרך האמורה.

שלילת האפוטרופסות או הגבלתה (תיקון מס' 7) תשמ"ג-1983

28. מת אחד ההורים, תהא האפוטרופסות על הקטין להורה השני; ואולם רשאי בית המשפט, בנוסף על אותו הורה, למנות לקטין אפוטרופוס באופן כללי או לענינים שיקבע בית המשפט; והוא הדין אם אחד ההורים הוכרז פסול-דין, או שאינו מסוגל למלא חובותיו לפי פרק זה, או שבית המשפט קבע, בהחלטה מנומקת, כי ההורה נמנע, ללא סיבה סבירה, מלמלא את חובותיו האמורות, כולן או מקצתן או שהאפוטרופסות לקטין נשללה ממנו על ידי בית המשפט, וכן אם אחד ההורים אינו ידוע, או שלא היה נשוי להורה השני ולא הכיר בקטין כבילדו.

אפוטרופוס בנוסף על הורה (תיקון מס' 7) תשמ"ג-1983

28א. מת הורה של קטין, רשאי בית המשפט, אם ראה שהדבר הוא לטובת הקטין, להחליט בבקשת הורי המת בעניין הקשר בינם ובין הקטין.

זכותם של הורים שכולים (תיקון מס' 4) תשל"ו-1975 (תיקון מס' 17) תשע"ב-2012

28ב. (א) בית המשפט רשאי, אם ראה שהדבר הוא לטובת הקטין, להחליט בבקשת הורי הוריו בעניין הקשר בינם ובין הקטין.

בקשה בעניין קשר בין קטין ובין הורי הוריו (תיקון מס' 17) תשע"ב-2012

(ב) בקשה לפי סעיף זה ולפי סעיף 28א תוגש לבית המשפט בדרך של בקשה ליישוב סכסוך ותופנה ליחידת הסיוע שבבית המשפט; שר המשפטים יקבע הוראות בעניין דרך הגשת הבקשה והדיון בה.

29. הוגבלה אפוטרופסותו של אחד ההורים, רשאי בית המשפט, בנוסף על ההורים, למנות לקטין אפוטרופוס לענינים שיקבע.

הורה שאפוטרופסותו הוגבלה

30. לא ימנה בית המשפט אפוטרופוס בנוסף על הורה, אלא אם ראה סיבה מיוחדת לכך לטובת הקטין ולאחר שניתנה הזדמנות להורה להשמיע טענותיו; מונה אפוטרופוס כאמור, יחולו הוראות הסעיפים 45 ו-46 בשינויים המחוייבים.

סייגים לסעיפים 28, 29

31. מי שהקנה לקטין נכס במתנה או בצוואה והתנה שניהול הנכס יהיה בידי אחד מהורי הקטין בלבד או בידי אדם זולת הורי הקטין, תנאו קיים על אף האמור בפרק זה; צויין אדם זולת ההורים לנהל נכס כזה, יחולו עליו הוראות הפרק השלישי, כולל סעיף 64.

נכסים שאינם בהנהלת ההורים

32. הוראות פרק זה אינן גורעות מחובת ההורים לתשלום מזונות לילדיהם הקטינים לפי הוראות חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959.

שמירת דינים

פרק שלישי: האפוטרופוסים על פי מינוי

33. (א) בית המשפט רשאי למנות אפוטרופוס –

אימתי יתמנה אפוטרופוס (תיקון מס' 7) תשמ"ג-1983

(1) לקטין ששני הוריו מתו או שהוכרזו פסולי-דין או שהאפוטרופסות לקטין נשללה מהם לפי סעיף 27, או הוגבלה לפי סעיף 29 או שהם אינם מסוגלים למלא כלפי הקטין את חובותיהם לפי הפרק השני או שהם נמנעים, ללא סיבה סבירה, מלמלא את חובותיהם האמורות, כולן או מקצתן;

(2) לקטין – בנסיבות האמורות בסעיף 28 או בסעיף 29;

(3) לפסולי-דין;

(4) לאדם אחר שאינו יכול, דרך קבע או דרך ארעי, לדאוג לעניניו, כולם או מקצתם, ואין מי שמוסמך ומוכן לדאוג להם במקומו;

(5) לאדם שאין עדיין אפשרות לזהותו;

- (6) לעובר.
- (ב) בקשה למינוי אפוטרופוס לאדם יכול שתוגש בידי בן זוגו או קרובו או בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו. (תיקון מס' 7) תשנ"ג-1983
34. יכול להתמנות אפוטרופוס אחד מאלה:
- (1) יחיד;
- (2) תאגיד;
- (3) האפוטרופוס הכללי;
- (4) ועדת אפוטרופסות לנפגעי השואה לגבי נפגעי השואה שהרכבה: (תיקון מס' 11) תשס"ב-2002
- (1) נציג משרד הבריאות;
- (2) נציג גוף המטפל בעניני נפגעי השואה.
- מינה בית המשפט תאגיד להיות אפוטרופוס, רשאי הוא לקבוע יחיד שיבצע את תפקידי האפוטרופוס מטעם התאגיד.
35. (א) בית המשפט ימנה לאפוטרופוס מי שנראה לו בנסיבות הענין מתאים ביותר לטובת החסוי.
- (ב) במינוי אפוטרופוס לקטין לפי סעיף 33(א) ייתן בית המשפט עדיפות לאדם מתאים שהוא בן משפחתו של הקטין, אלא אם כן מצא כי בנסיבות הענין יהיה זה לטובת הקטין למנות לו אפוטרופוס שאינו בן משפחתו; בסעיף קטן זה, "בן משפחה" – אח, אחות, הורה של הורה, אח או אחות של הורה, בן זוג או בת זוג של הורה.
36. לפני מינוי האפוטרופוס ישמע בית המשפט את דעת החסוי אם הוא מסוגל להבין בדבר וניתן לברר דעתו.
37. לא יתמנה אפוטרופוס אלא מי שהביע לבית המשפט את הסכמתו לכך.
38. אפוטרופוס של קטין חייב לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן חייב הוא בשמירת נכסי הקטין, ניהולם ופיתוחם; הוא רשאי להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו והוא מוסמך לייצגו; והכל אם לא הגביל בית המשפט את תפקידי האפוטרופוס. והוא הדין בשינויים המחוייבים, באפוטרופוס של פסול-דין.
39. אפוטרופוס שאינו של קטין או של פסול-דין חייב לדאוג לענינים שנמסרו לו על-ידי בית המשפט.
40. אין במינוי אדם כאפוטרופוס כדי לחייבו במזונותיו של החסוי.
41. במילוי תפקידיו חייב האפוטרופוס לנהוג לטובת החסוי כדרך שאדם מסור היה נוהג בנסיבות הענין.
42. בעניני האפוטרופסות חייב האפוטרופוס לשמוע את דעת החסוי אם הוא מסוגל להבין בדבר וניתן לברר דעתו.
43. החסוי חייב למלא אחרי הוראות האפוטרופוס בעניני אפוטרופסות שנקבעו על-ידי בית המשפט.
44. בית המשפט רשאי, בכל עת, לבקשתו של האפוטרופוס או של היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו או של צד מעונין ואף מיזמתו הוא, לתת לאפוטרופוס הוראות בכל ענין הנוגע למילוי תפקידו; וכן רשאי בית המשפט, לבקשת האפוטרופוס, לאשר פעולה שעשה.
45. בית המשפט רשאי אם ראה סיבה מיוחדת לכך, למנות לחסוי יותר מאפוטרופוס אחד; משעשה כן, יחליט בית המשפט אם להטיל את תפקידי האפוטרופוסות על האפוטרופסים במשותף או לחלקם ביניהם.
46. הטיל בית המשפט תפקידי אפוטרופסות על שני אפוטרופסים או יותר במשותף, יחולו ההוראות הבאות זולת אם הורה בית המשפט אחרת:
- (1) האפוטרופסים חייבים לפעול תוך הסכמה; בענין שדעותיהם חלוקות, יפעלו כפי שיחליט בית המשפט;

מי יכול להיות אפוטרופוס

עדיפות בבחירת האפוטרופוס (תיקון מס' 12) תשס"ד-2004 (תיקון מס' 12) תשס"ד-2004

שמיעת החסוי על ידי בית המשפט

הסכמת האפוטרופוס

תפקידי האפוטרופוס לקטין ולפסול-דין

תפקידי של אפוטרופוס אחר

פטור ממזונות

קנה מידה

הקשר עם החסוי

ציות להוראות האפוטרופוס

הוראות בית-המשפט

מינוי אפוטרופסים

דין אפוטרופסים משותפים

- (2) פעולה של אחד או של אחדים מן האפוטרופסים טעונה הסכמת האחרים או אישור בית המשפט, מראש או למפרע;
- (3) בענין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מהאפוטרופסים לפעול על דעת עצמו;
- (4) האפוטרופסים אחראים לחסוי יחד ולחוד;
- (5) נתפנה מקומו של אחד מן האפוטרופסים או שחדל לפעול, זמנית או לצמיתות, חייבים האחרים להודיע על כך מיד לבית המשפט, והם חייבים ומוסמכים להמשיך בתפקידיהם כל עוד לא קבע בית המשפט אחרת.

47. האפוטרופוס מוסמך לעשות כל הדרוש למילוי תפקידיו; בפעולות המנויות להלן אין הוא מוסמך לייצג את החסוי מבלי שבית המשפט אישרן מראש:

סמכויות האפוטרופוס ואישור בית המשפט (תיקון מס' 2) תש"ל-1970

- (1) העברה, שעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשייה, במלאכה או במסחר, או של דירה;
- (2) השכרה שחוקי הגנת הדייר חלים עליה;
- (3) פעולה שתקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על-פי חוק;
- (4) נתינת מתנות זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות הענין;
- (5) נתינת ערבות;
- (6) פעולה אחרת שבית המשפט קבע, בצו המינוי או לאחר מכן, כטעונה אישור כאמור.

48. בפעולה משפטית בין החסוי לבין האפוטרופוס, בן זוגו או קרוביו של האפוטרופוס, זולת מתנות הניתנות לחסוי, ובפעולה משפטית בין החסוי לבין חסוי אחר של אותו אפוטרופוס, אין האפוטרופוס מוסמך לייצג את החסוי מבלי שבית המשפט או אפוטרופוס אחר שנתמנה למטרה זו אישרן מראש.

פעולות שיש בהן ניגוד אינטרסים

49. פעולה של אפוטרופוס הטעונה אישור לפי סעיף 46(2) וסעיף 47(6) תהא בת-תוקף אף באין הסכמה או אישור כזה אם נעשתה כלפי אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת שהיא טעונה הסכמה או אישור.

הגנת צד שלישי

50. כספי החסוי, במידה שאינם דרושים לצרכיו השוטפים, חייב האפוטרופוס להחזיקם או להשקיעם כדרוש לשם שמירת הקרן והבטחת פירות באחד הדרכים שקבע לכך שר המשפטים בתקנות או בדרך שהורה בית המשפט.

השקעות

51. האפוטרופוס חייב להגיש לאפוטרופוס הכללי, תוך שלושים ימים מיום מינויו, פרטה של נכסי החסוי, כולל חובותיו, זולת אם פטר אותו האפוטרופוס הכללי מחובה זו או קבע מועד אחר להגשת הפרטה.

פרטה (תיקון מס' 8) תשמ"ה-1985

52. בית המשפט רשאי להורות –

- (1) שהאפוטרופוס יגיש לאפוטרופוס הכללי, במועד שקבע, שומת שוויים של נכסי החסוי, ערוכה לתאריך שקבע בית המשפט;
- (2) שהשומה האמורה תיערך על-ידי שמאי או על-ידי אדם אחר כפי שקבע בית המשפט.

הוראות בנוגע לשומה (תיקון מס' 8) תשמ"ה-1985

53. האפוטרופוס חייב, בכל עניני האפוטרופסות, לנהל חשבונות, להגיש לאפוטרופוס הכללי דין וחשבון כפי שיוורה, אך לפחות אחת לשנה ובגמר תפקידו או בפקיעת האפוטרופסות, ולהמציא לאפוטרופוס הכללי ידיעות מלאות לפי דרישתו. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר החשבונות שעל האפוטרופוס לנהל.

חשבונות דו"ח ומתן ידיעות (תיקון מס' 8) תשמ"ה-1985

54. שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בדבר אופן בדיקת הפרטה והדו"חות בידי האפוטרופוס הכללי, ורשאי הוא לקבוע סוגי דו"חות שהאפוטרופוס הכללי פטור מבדיקתם, בתנאים שייקבעו.

בדיקת דו"חות (תיקון מס' 8) תשמ"ה-1985

55. ההוצאות הסבירות שהאפוטרופוס הוציא במילוי תפקידו חלות על החסוי, ורשאי האפוטרופוס להחזירן לעצמו מנכסי החסוי.

הוצאות האפוטרופוס

<p>56. (א) בית המשפט רשאי לקבוע לאפוטרופוס שכר אם ראה טעם לכך בנסיבות הענין; שכר האפוטרופוס שנקבע על ידי בית המשפט חל על החסוי ורשאי האפוטרופוס לקבלו מנכסי החסוי. (ב) שר המשפטים רשאי לקבוע כללים בדבר השכר שבית המשפט רשאי לקבוע לאפוטרופסים.</p>	<p>שכר האפוטרופוס (תיקון מס' 7) תשמ"ג-1983</p>
<p>57. האפוטרופוס אחראי לנזק שגרם לחסוי או לרכושו. בית המשפט רשאי לפטרו מאחריותו, כולה או מקצתה, אם פעל בתום לב ונתכוון לטובת החסוי. האפוטרופוס אינו נושא באחריות אם פעל בתום לב לפי הוראות בית המשפט או קיבל אישורו, אם מראש ואם למפרע.</p>	<p>אחריות האפוטרופוס</p>
<p>58. בית המשפט רשאי, לפני מינויו של אפוטרופוס או אחרי כן, לדרוש שהאפוטרופוס ישעבד נכסים או ימציא ערבות להבטחת מילוי תפקידו וחובותיו, ורשאי בית המשפט, בכל עת, לדרוש ערובה נוספת או לשחרר ערובה שניתנה, כולה או מקצתה.</p>	<p>ערובה</p>
<p>59. ערובה לפי סעיף 58 תינתן לזכות החסוי, והאפוטרופוס הכללי מוסמך לייצגו בכל הנוגע למימושה.</p>	<p>מימוש הערובה</p>
<p>60. האפוטרופוס רשאי, על ידי הודעה בכתב לבית המשפט, להתפטר מתפקידו; ההתפטרות אינה תופסת אלא אם בא עליה אישור בית המשפט ומן היום שנקבע לכך באישור.</p>	<p>התפטרות</p>
<p>61. בית המשפט רשאי לפטר אפוטרופוס אם לא מילא תפקידיו כראוי או אם ראה בית המשפט סיבה אחרת לפיטוריו.</p>	<p>פיטורי האפוטרופוס</p>
<p>62. אפוטרופוסות על קטין פוקעת בהגיעו לבגרות; על פסול דין – עם ביטול פסלותו על ידי בית המשפט; על מי שאינו קטין או פסול דין – אם קבע בית המשפט שחדלו סיבות האפוטרופוסות או שהושגה מטרתה; פקיעת אפוטרופוסות כזאת היא מן היום שנקבע לכך על-ידי בית המשפט; אפוטרופוסות על כל אדם פוקעת במות החסוי.</p>	<p>פקיעת האפוטרופוסות</p>
<p>63. בהתפטרותו ובפיטוריו של האפוטרופוס ובפקיעת האפוטרופוסות חייב האפוטרופוס – ובמותו חייבים יורשיו – למסור לחסוי או למי שקבע בית המשפט את נכסי החסוי הנמצאים בידו או בפיקוחו, ואת המסמכים הנוגעים לנכסים אלה; ורשאי בית המשפט להורות שהאפוטרופוס יהא חייב ומוסמך לסיים פעולות שבית המשפט קבע, במידה שהדבר דרוש לטובת החסוי, רכושו או עזבונו.</p>	<p>סיום תפקידו של האפוטרופוס (תיקון מס' 7) תשמ"ג-1983</p>
<p>64. מתו הורי החסוי או אחד מהוריו או בן זוגו, ובצוואתם ציינו שמו של אפוטרופוס או הורו בענין מהענינים הנתונים לפי פרק זה לשיקול הדעת של בית המשפט או של האפוטרופוס, יפעלו בית המשפט והאפוטרופוס בהתאם להוראות אלה שבצוואה, אם קויימה כדין, זולת אם ראו שטובת החסוי דורשת לסטות מהן; אין בסעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 28 בנוגע לאפוטרופוסות של ההורה שנשאר בחיים.</p>	<p>הוראת צוואה של הורה החסוי או בן זוגו</p>
<p>65. נתמנה האפוטרופוס הכללי כאפוטרופוס, לא יחולו הוראות הסעיפים 37, 50, 57, 58, 59 ו-60.</p>	<p>האפוטרופוס הכללי כאפוטרופוס (תיקון מס' 5) תשל"ח-1978 (תיקון מס' 7) תשמ"ג-1983 (תיקון מס' 8) תשמ"ה-1985</p>
<p>66. פעולה של אפוטרופוס תהא בת-תוקף אף שהיה פגם במינויו, אם נעשתה כלפי אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת על הפגם.</p>	<p>אפוטרופוס שהיה פגם במינויו</p>
<p>67. מי שפועל כאפוטרופוס, חובותיו ואחריותו כלפי החסוי יהיו לפי הוראות פרק זה, אף אם לא נתמנה כלל או שהיה פגם במינויו או שהתפטר או פוטר או שפקעה אפוטרופוסותו.</p>	<p>אפוטרופוס למעשה</p>
<p>67א. (א) שר העבודה והרווחה ימנה ועדה לעניני אפוטרופוסות לנפגעי השואה וזה הרכבה:</p>	<p>ועדה לעניני אפוטרופוסות לנפגעי שואה (תיקון מס' 11) תשמ"ב-2002 (תיקון מס' 15) תשע"א-2010</p>
<p>(1) נציג משרד העבודה והרווחה שהוא עובד סוציאלי ראשי לעניין סדרי דין שנתמנה לפי חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, או עובד סוציאלי שהתמנה לפי החוק האמור שהציע העובד הסוציאלי הראשי לעניין סדרי דין;</p>	

(2) נציג משרד הבריאות, שיציע שר הבריאות;

(3) נציג משרד המשפטים, שיציע שר המשפטים.

(ב) החסוי, אפוטרופסו, קרובו, מנהל בית חולים שבו מאושפז חסוי וכל אדם המטפל בחסוי רשאי לפנות לוועדה בכל שאלה המתעוררת בקשר לטיפול בחסוי או בדבר הצורך במינוי או בהחלפת אפוטרופוס לחסוי.

(ג) הוועדה תבחן כל פניה כאמור בסעיף קטן (ב) והיא רשאית ליתן את המלצותיה לאפוטרופוס בענינים הנוגעים לטיפול בחסוי וכן לפנות ליועץ המשפטי לממשלה או לנציגו ולאפוטרופוס הכללי, ולהמליץ להם לנקוט פעולות על פי סמכותם, לרבות פניה לבית משפט לפי חוק זה.

פרק רביעי: הוראות שונות

68. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו או לבקשת צד מעוניין ואף מיזמתו הוא, לנקוט אמצעים זמניים או קבועים הנראים לו לשמירת עניניו של קטין, של פסול-דין ושל חסוי, אם על-ידי מינוי אפוטרופוס זמני או אפוטרופוס-לדין, ואם בדרך אחרת; וכן רשאי בית המשפט לעשות, אם הקטין, פסול-הדין, או החסוי פנה אליו בעצמו.

סמכות כללית
לאמצעי שמירה
(תיקון מס' 2)
תש"ל-1970
(תיקון מס' 7)
תשמ"ג-1983

(ב) היתה הבקשה להורות על ביצוע ניתוח או על נקיטת אמצעים רפואיים אחרים, לא יורה על כך בית המשפט אלא אם שוכנע, על פי חוות דעת רפואית, כי האמצעים האמורים דרושים לשמירת שלומו הגופני או הנפשי של הקטין, פסול הדין או החסוי.

(תיקון מס' 7)
תשמ"ג-1983

69. היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו רשאים, אם הם סבורים שטובתו של קטין, של פסול-דין, או של חסוי או טובת הכלל מחייבת זאת, לפתוח בכל הליך משפטי, כולל ערעור, לפי חוק זה וכן להתייצב ולטעון בכל הליך כזה.

מעמד היועץ המשפטי
לממשלה
(תיקון מס' 2)
תש"ל-1970

70. עובד סוציאלי שנתמנה לענין חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955, רשאי בענין לפי חוק זה שאינו תלוי ועומד בבית המשפט ואם ראה צורך בכך להגנתו של קטין, של פסול-דין, או של חסוי, לחקור כל מי שהוא סבור שיש לו ידיעות הנוגעות לאותו אדם, וחייב הנחקר לענות לעובד הסוציאלי תשובות כנות ומלאות, זולת אם התשובה עלולה להפילו; ורשאי העובד הסוציאלי, אם הורשה לכך על-ידי צו בית המשפט, להיכנס לכל מקום בו נמצא או עשוי להימצא אדם כאמור.

מעמדו של עובד
סוציאלי
(תיקון מס' 2)
תש"ל-1970
(תיקון מס' 15)
תשמ"א-2010

71. הוראות הסעיפים 69 ו-70 אינן גורעות מהוראות חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955.

שמירת דינים

72. בכל ענין לפי חוק זה רשאי בית המשפט, גם מיזמתו הוא, לשמוע דעתם של קרובי הקטין, פסול-הדין או החסוי, ככל שבית המשפט ימצא לרצוי לשמעם.

מעמדם של קרובים

73. (בוטל).

(תיקון מס' 9)
תשנ"ה-1995

74. בית המשפט רשאי לשנות או לבטל החלטותיו לפי חוק זה אם נשתנו הנסיבות או נתגלו עובדות נוספות לאחר שנתן החלטתו.

שינוי החלטות

75. (בוטל).

(תיקון מס' 9)
תשנ"ה-1995

76. בתי המשפט בישראל מוסמכים –

סמכות מבחינה בין-לאומית

(1) להכריז אדם פסול-דין או לבטל הכרזת פסלות אם מקום מושבו או מקום מגוריו של האדם הוא בישראל;

(2) לפעול לפי הפרק השני והשלישי לחוק זה בכל מקרה שהצורך לעשות כן התעורר בישראל.

77. על עניני חוק זה יחול דין מקום מושבו של הקטין, פסול-הדין או החסוי; אולם –

משפט בינלאומי פרטי

(1) פעולה משפטית שנעשתה בישראל על-ידי אדם שכשרותו המשפטית מוגבלת או נשללה והיא מן הפעולות שדרכם של בני אדם כאלה לעשות כמותן, וכן פעולה משפטית שנעשתה בישראל בין אדם שכשרותו המשפטית מוגבלת או נשללה לבין מי שלא ידע ולא היה עליו לדעת על כך, תהא בת-תוקף זולת אם היה בה משום נזק של ממש לאותו אדם או לרכושו;

- (2) לענין פעולה שנעשתה בישראל על-ידי הוריו של קטין או על-ידי אפוטרופוס אין לטעון כלפי צד שלישי שסמכותם של ההורים או האפוטרופוס היתה מצומצמת מן הסמכות הנתונה להם לפי חוק זה, זולת אם אותו צד ידע או היה עליו לדעת על כך.
78. הסמכויות הנתונות לפי חוק זה לבית המשפט יהיו של בית המשפט לעניני משפחה, בכפוף להוראות סעיף 79.
79. חוק זה אינו בא לפגוע בדיני נישואין וגירושין; הוא אינו בא להוסיף על סמכויות השיפוט של בתי-דין דתיים ולא לגרוע מהן; ומקום שבית דין דתי מוסמך על-פי דין לשפוט, יראו כל הוראה בחוק זה – פרט לסעיף 75 – שמדובר בה בבית משפט כאילו מדובר בה בבית-דין דתי.
80. בחוק זה –
 "חסוי" – מי שבית המשפט מינה לו אפוטרופוס לפי סעיף 33, או מי שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס כאמור, והוא אף כשעדיין לא הוברר אם נתקיימו התנאים למינוי, הכל לפי הענין;
 "נציג" של אדם – הוריו או אפוטרופסו הממונה, הכל לפי הוראות הפרק השני והשלישי;
 "קרוב" – אב, אם, בן, בת, אח, אחות, סב, סבה, נכד, נכדה;
 "מקום מושב" של אדם – המקום בו נמצא מרכז חייו; קטין, פסול-דין וחסוי, חזקה עליו שמקום מושבו הוא במקום מושבו של נציגו כל עוד לא הוכח שמרכז חייו נמצא במקום אחר.
81. מי שהוכרז פסול-דין לפני תחילת חוק זה, רואים אותו מתחילת חוק זה כאילו הוכרז פסול-דין לפי חוק זה; מי שנתמנה אפוטרופוס על ידי בית משפט או בית-דין דתי מוסמך לפני תחילת חוק זה, רואים אותו מתחילת חוק זה כאילו נתמנה לפי חוק זה.
82. בטלים –
 (1) סעיפים 941 עד 947, 957 עד 997 למג'לה;
 (2) סעיפים 50 עד 53 לחוק הקרקעות העותומני;
 (3) סעיף 2 לחוק המסחרי העותומני;
 (4) סעיף 5 לחוק העותומני על האגודות;
 (5) סעיף 5 לפקודת השותפויות.
83. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, הוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
84. חוק זה, תחילתו שלושה חדשים לאחר קבלתו בכנסת.

בית המשפט המוסמך
(תיקון מס' 9)
תשנ"ה-1995

שמירת דינים ושיפוט

הגדרות
(תיקון מס' 2)
תש"ל-1970

הוראות מעבר

ביטולים

ביצוע ותקנות

תחילת תוקף

(תיקון מס' 14)
תש"ע-2010

תוספת

(סעיף 18(ב))

1. מוסד פיננסי שהוא אחד מאלה:
 (1) תאגיד בנקאי, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;
 (2) מנהל קרן, כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;
 (3) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
2. המוסד לביטוח לאומי.
3. מוסד חינוך, כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949.
4. רשות מקומית ומועצה אזורית.
5. מוסד רפואי שהוא אחד מאלה:
 (1) בית חולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940;
 (2) מרפאה כמשמעותה בסעיף 34 לפקודה האמורה בפסקה (1);
 (3) קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

דוד יוסף
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

קדיש לוז
יושב ראש הכנסת
ממלא מקום נשיאה מדינה